

NELIPÜHI C AASTAL

(Esimene lugemine Ap2 ,1-11)

Lugemine Apostlite tegude raamatust:

Kui nelipühipäev kätte jõudis, olid kõik ühes paigas koos. Äkki oli taevast kosta kohinat, nii nagu oleks tormituul puhunud, ja see kohin täitis kogu koja, kus nad viibisid. Ning neile ilmus tulekeeli, mis jagunesid ja jäid igaühe peale nende seast. Ja nad kõik said täis Püha Vaimu ja hakkasid rääkima võõraid keeli, nii nagu Vaim andis rääkida.

Aga Jeruusalemmas oli sel ajal palju jumalakartlikke juute kõigi rahvaste hulgast päikese all, ja kui tõusis kohin, jooksis kokku rahvasumm, ning nad kõik olid kohkunud, sest igaüks kuulis neid kõnelevat oma keelemurret. Nad panid seda imeks ja ütlesid üksteisele: Kas need mehed, kes räägivad, polegi Galileast? Kuidas siis igaüks meie seast kuuleb oma emakeelt? Meie, partlased, meedlased ja eelamlased, kes me elame Mesopotaamias, Judeas ja Kapadookias, kes me oleme pärit Pontusest ja Aasiast, Früügiast ja Pamfüüliast, Egiptusest ja Küreene poolse Liibüa aladelt, samuti siin asuvad roomlased ja juudid ühes proselüütidega - juudiusku pöördunutega; kreetalased ja araablased - kuidas me kuuleme neid kõnelevat meie oma keelemurdeis Jumala suurtest tegudest?

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps104 , 1ab.24ac. 29bc-30 31.34. R:30)

R: Saada oma Vaim, ja loo uueks maailma pale.

Kiida, minu hing, Issandat,
Issand, minu Issand, Sina oled väga suur.

Kui arvukad on sinu teod, Issand,
kogu maa on täis sinu loodut.

R:

Kui sa võtad neilt hingamise,
nad heidavad hinge ja muutuvad jälle põrmuks;
Sina saadad oma vaimu ja nad luuakse,
Sina teed uueks maailma palge.

R:

Issanda kirkus püsigu igavesti,
Issand olgu rõõmus oma tegude üle.

Olgu mu laul Issandale meele järgi,
sest oma rõõmu tahan ma leida Issandas.

R:

(Teine lugemine 1Ko12 ,3b-7. 12-13)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast korintlastele:

Keegi ei või öelda: "Jeesus on Issand", kui ta ei räägi Pühas Vaimus. Palju on ande, mis tulevad armust, kuid Vaim, kelle kaudu nad tulevad, on üks. Ja palju on ameteid, kuid Issand on üks ja seesama. Mitmel viisil võib Jumala vägi ilmsiks saada, kuid seda kõike teeb üks Jumal kõikide sees. Aga Vaim ilmutab end kõigile ühiseks hüveks, sest kui ihu on üks ja sel on palju liikmeid - ning kuigi liikmeid on palju, ometi ihu on üks - siis niisamuti on Kristusega. Oleme ju ühe Vaimu läbi ristitud ühte Ihusse - nii juudid kui kreeklased, nii orjad kui vabad - meie kõik oleme sama Vaimuga joodetud.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi)

Halleluuja. Tule, Püha Vaim, täida oma ustavate südamed,
ja süüta meis oma armastuse tuli. Halleluuja.

(Evangeelium Jh15 ,16-1719-23)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Kui te armastate mind, siis pidage mu käske! Ja ma palun Isa ja ta annab teile teise Lohutaja, et tema oleks teiega igavesti. "Kui keegi armastab mind, küll ta peab minu sõna, ja minu Isa armastab teda ja me tuleme ja teeme eluaseme tema juurde. Kes mind ei armasta, ei pea mu sõnu. Ja sõna, mida te kuulete, ei ole minu, vaid Isa sõna, kes minu on saatnud. Seda ma olen teile rääkinud teie juures viibides. Kuid Lohutaja, Püha Vaim, kelle Isa saadab minu nimel, tema õpetab teile kõik ja tuletab teile meelde kõik, mida mina teile olen öelnud."

See on Issanda Sõna.

VENI SANCTE SPIRITUS

Püha Vaimu vägevus,
süüta oma sügavus

kirkus meile särama.

Tule vaeseid aitama,
vaimuvalgust jagama,
valvama meid õpeta.

Oled parim lohutus,
õnnis hingekülustus,
vaim meis üles ärata.

Mures oled leevendus,
kuumal päeval jahedus,
silmist pisar kuivata.

Ustavate südamed,
hinge aimamatud teed
täida oma armuga.

Muidu kõik on mõttetü,
patune ja sisutu,
kui Sa meid ei juhata.

Puhtaks tee, mis rikutud,
jooda põuast piinatut,
hingehaavad paranda.

Meie kõrkust painuta,
kalkus üles sulata,
valest aita hoiduda.

Rohket heldust osuta,
usulootust sisenda
oma seitsme anniga.

Anna vooruslikkust Sa,
surmatunniks valmista,
lase õndsust pälvida.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, ei ole vist ühtki inimest, kellel poleks kogemust depressioonist ehk emotsionaalsest madalseisust. Biokeemia poolelt vaadatuna näevad aga depressiooni põhjused üsna kummalised välja. Nimelt on masenduse sagedaseks põhjuseks õnnehormoonide voolu lakkamine ajusse. Ja mis on siis need õnnehormoonid, mida tuntakse endorfiinide nime all? Ei midagi muud kui inimorganismi enda poolt toodetud opioididid ehk tugevad narkootikumid.

Nii võiks üsna usutavalt väita, et depressiooni tuleb mõista hoopiski kokkupuutena reaalsusega. Kui inimese reaalsustaju ei ole hägustatud sisse võetud või tema keha poolt toodetud droogide mõjul, siis peaks ta nägema maailma ilma ilustamata, nii nagu see tegelikult on: rusuva ja lootusetuna. Paljudel, kes on põdenud rasket kliinilist depressiooni, on olemas see kogemus, kui mõistus tundus töötavat eriti vahedalt ja ratsionaalselt, tehes inimesele halastamatult selgeks, kui mõttetu on meie maailm ja kogu elu selle sees.

Ometi ei saa väita, et inimorganismi normaalse talituse juurde kuuluvate õnnehormoonide puuduses tajuks inimene maailma õigemini; me ei arva ju ka, et kui keegi on mingi bioloogilise häire tõttu pime, siis on tema kogemus maailmast kui lõputult pimedast kohast õigem kui nendel, kes on nägijad.

Ilmselt tuleb meil leppida, et harjumuspärane arusaamine maailmast on vahel olulisem kui teaduslikel uuringutel põhinevad ja progressi pähe pakutavad mõtteväljatused..

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, mõne aasta eest korraldas üks noor vikaarpreester... - ei, seekord ei olnud see anonüümne kangelane mina ise - oma koguduses arvamusküsitluse: kuidas võiks kirik oma misjonikohust paremini täita? Küsitluse tulemused ei osutunud teab kui fantaasiarikkaks, ainus tagasiside kõlas üsna argiselt: me tahame, et püha missat peetaks pühapäeviti ikka neil kellaaegadel, millega me oleme harjunud - see oli kõik...

Juba pikemat aega on kõikidel preestrite ja kirikutöötajate kokkutulekutel peamine arutlusteema ikka üks ja see sama: koguduse ilmikliikmete madal aktiivsus, mis näib olevat kirikujuhtide üks

suuremaid muresid. Kuid vahel tundub neid arutlusi kuulates, et kõnelejalatel on kadunud silme eest ajalooline perspektiiv ning unustatakse, et ilmikute ühiskondliku initsiatiivi rakendamine on iseenesest üldse üks üsna uus nähtus.

Näiteks katoliku kirikus tekkisid esimesed modernsed ilmikorganisatsioonid alles seoses industrialiseerimisega ja demokratiseerumisega XIX sajandil. See oli aeg, kui lääneriikides toimusid suured ühiskondlikud muutused. Inimesed hakkasid massidena maalt linnadesse kolima, äralõigatus külaühiskonna turvavõrgust ja kontrollimehhanismist tekitas täiesti uued kogukonnad uute reeglite ja suurema anonüümsusega. Selle protsessi vastukaaluks rajas kirik organisatsioone ja struktuure, mis võimaldasid inimestel oma uut moodi elu alustada väarikust ja moraali kaotamata. Näiteks Saksamaal nägid esimesed ilmikute aktiivsusel põhinevad organisatsioonid nagu (paavst) Piuse seltsid (Piusvereine), Kolpingwerk ja KAB (Katholische Arbeitnehmer Bewegung - katoliiklike töövõtjate liikumine) ilma valgust juba enne XIX sajandi keskpaika. Rahvusvaheliselt tuntud liikumisest olgu siinkohal mainitud Actio Catholica (Catholic Action). Kahtlemata oli suur mõju ka revolutsioonilainel, mis mis pühkis üle kogu Euroopa aastatel 1848 -1849, kuid lõppes läbikukkumisega.

Koguduste siseelus tõid need ühiskondlikud protsessid kaasa selgelt nähtavaid muudatusi: kogudusekirikute kõrvale muretseti või ehitati nüüd ka ruumid ühiskondlikuks tegevuseks. Varasematel aegadel oli kirikus käidud pigem perekonniti - seal toimusid mitmesugused jumalateenistused, ristsed, laulatused ja matused, kuid pidude, loengute ja ilmalike koosolekute korraldamine suurematele rahvahulkadele polnud tavaks ja ka vastavaid ruume polnud kirikul vaja, erandiks ehk vaid laste ja noorte õpetamisega seotu.

Praeguseks oleme me mingis mõttes jõudnud tagasi kogudusekeskuste-eelsesesse ajastusse. Inimene ei käi enam nii meelsasti koosolekutel, vaid on tõmbunud taas oma kodusesse ringi. Ta suhtleb maailmaga rohkete elektrooniliste vidinate kaudu - näiteks võib üks tubli katoliiklane palvetada iga päev nutitelefoni või satelliit-TV vahendusel igas keeles roosipärga koos usklikega Vatikanis, Lourdes'is või Fatimas, selle asemel et võtta ette tülikas teekond omaenda kodukirikusse ja lugeda seal sedasama palvet koos oma naabritega. Jääb muidugi veel armulaua osalemise küsimus... kuid millegipärast loodan ma, et 3D-printimine sellele probleemile veel niipea lihtsat lahendust ei paku.

Armsad õed ja vennad, kui tulla nüüd tagasi alguses mainitud arvamusküsitluse juurde, kuidas võiks kirik oma kohust paremini täita, siis tegelikult ei saa väita, et need inimesed, kes vastasid, et nad soovivad jumalateenistusi ikka samadel

kellaaegadel, oleksid näidanud üles ükskõiksust või initsiatiivipuudust. Üks kiriku elujõulisuse tagatise ongi olnud just tema püsivus: seista ikka samas kohas või jõuda muul viisil inimese juurde samadel aegadel ning sama põhiolemusega, et inimene võiks progressist ja maailma pidevast ümberkorraldamisest väsinuna ja pettununa leida ikka tagasitee jumaliku lohutaja juurde. Aamen.